

مشخصات دروس رشته فقه و اصول سطح 3 – نیمسال اول سال تحصیلی 1402 – 1403

کد درس	نام درس	واحد	پیش نیاز	متن درسی	نویسنده	ناشر	محدوده درسی	حذفیات	توضیحات
8741378	اصول فقه 1(حلقه ثالثه)	5	—	دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة	شهید صدر		از ابتدا تا اول بحث «المفاهیم» درس 32	الف) از «الدلیل الشرعی اللفظی» (درس 17) تا اول «الامر و ادوات الطلب» (تا اول درس 22) ب) از «العموم بلحاظ الاجزاء و الافراد» (درس 31) تا اول «المفاهیم» (تا اول درس 32)	
8741362	اصول فقه 2(حلقه ثالثه)	5	اصول فقه 1(حلقه ثالثه)	دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة	شهید صدر		از اول بحث «المفاهیم» تا اول «القیود المتأخرة زمانا عن المقید»(درس 32 تا 66)	الف) از اول بحث «آیه النفر» (درس 46) تا اول «قاعده التسامح فی ادله السنن» (درس 51) ب) از اول «الدلیل العقلي» تا اول بحث «قاعدة استحالة التكليف بغير المقذور» (درس 58)	
8741380	اصول فقه 3(حلقه ثالثه)	5	اصول فقه 2(حلقه ثالثه)	دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة	شهید صدر		از بحث «القیود المتأخرة زمانا عن المقید» تا اول «قاعدة الوظيفة فی حالة العلم الاجمالي» (درس 66 تا آخر جلد اول و 14 درس اول جلد دوم)	الف) از اول بحث «الوجوب الغیری لمقدمات الواجب» (درس 72) تا اول بحث «اجزاء» (تا اول درس 75) ب) از اول «الاصول العملية الشرعية و العقلية» (درس 2) تا اول قاعده قبح عقاب (تا اول درس 5)	
8741204	اصول فقه 4(حلقه ثالثه)	5	اصول فقه 3(حلقه ثالثه)	دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة	شهید صدر		از قاعده منجزیت علم اجمالی تا اول الاستصحاب اصل او اماره (درس 15 تا 46)	الف) بحث «انحلال علم اجمالی به علم تفصیلی» (درس 26) تا اول «شبهه غیر محصوره» (درس 28) ب) برهان «دوم تا ششم از براهین بحث دوران بین اقل و اکثر» (درس 35 و 36) ج) بحث «الشک فی اطلاق دخالة الجزء أو الشرط» (درس 40)	
8741312	اصول فقه 5(حلقه ثالثه)	5	اصول فقه 4(حلقه ثالثه)	دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة	شهید صدر		از اول الاستصحاب اصل او اماره تا آخر کتاب (از درس 46 تا آخر)	الف) استصحاب «حکم معلق» (درس 54 و 55) ب) دو تفسیر دلیل آخوند در استصحاب در موضوعات مرکبه (درس 61) ج) احکام عامة للجمع العرفی (درس 67)	

کد درس	نام درس	واحد	پیش‌نیاز	متن درسی	نویسنده	ناشر	محدوده درسی	حذفیات	توضیحات
									(د) تنبیهات عامه نظریه تعارض مستقر (درس 72)
9241036	آشنایی با متون فقهی	2	فقه 6	طبق سرفصل	-	-	در انتهای همین جدول آمده است.		
9012086	آیات الاحکام	2	-	درسنامه آیات الاحکام ویراست دوم	غلامحسن حیدری	جامعه الزهرا سلام الله علیها	کل درسنامه	-	
8641157	پایان نامه	4	روش تحقیق پیشرفته و کارورزی	-	-	-			طلایی که نمره کارورزی آنها ثبت شده باشد باید از طریق سامانه برای پایان نامه اقدام کنند
9216009	تاریخ فقه و اصول	2	-	در آمدی بر فقه	رضا اسلامی	مرکز مدیریت حوزه علمیه قم	کل کتاب به استثنای فصل دوم و سوم		
8621018	تجزیه و ترکیب	2	-	کتاب تجزیه و ترکیب تکمیلی با بیان نکات و قواعد	فائزی نسب	جامعه الزهرا س	درس 1-8 و 12-15، شامل جداول، نکات آموزشی	درس 9 و 10 و 11	
8641045	تفسیر قرآن 1	2	-	درسنامه کنزالدقائق (سوره مؤمنون)	-	جامعه الزهرا	کل درسنامه (سوره مؤمنون تا آیه 61)		
8641046	تفسیر قرآن 2	2	-	درسنامه مجمع البیان (سوره‌های: حشر، ممتحنه، جمعه)	-	جامعه الزهرا	کل درسنامه		
8641058	حقوق جزای عمومی	2	مقدمه علم حقوق	مطالعه تطبیقی حقوق جزای عمومی ج اول	جلال الدین قیاسی و ...	پژوهشگاه حوزه و دانشگاه	آ. فصل اول غیر از مباحث هفتم و هشتم ب. فصل دوم ج. فصل شوم د. فصل ششم		
9216008	حقوق مدنی	2	مقدمه علم حقوق	حقوق مدنی اشخاص و محجورین	صفائی	سمت	تمام بخش اول (شخص طبیعی، شخص حقوقی) و فصل اول از بخش دوم (مفهوم حجر)		

کد درس	نام درس	واحد	پیش‌نیاز	متن درسی	نویسنده	ناشر	محدوده درسی	حذفیات	توضیحات
9241042	رجال کاربردی	2	فقه 8	کتاب رجال کاربردی با تکیه بر سند شناسی	مهدی غلامعلی	دار الحدیث	تمام کتاب		
1400123 5	روش تحقیق پیشرفته و کارورزی	2	-	جزوه گروه علمی	-	-	1. تمرین کارگاهی تدوین طرح اجمالی و تفصیلی پایان نامه 2. نوشتن یک تحقیق فقهی یا اصولی به میزان حداکثر 35 صفحه با رعایت ضوابط نگارش تحقیق علمی	طلاب این درس باید در کلاس مجازی مربوطه شرکت کنند	
8641043	عربی معاصر 1	2	-	جزوه گروه علمی	-	-	تمام جزوه در سامانه محتوی		
8641044	عربی معاصر 2	2	-	جزوه گروه علمی	-	-	تمام جزوه در سامانه محتوی		
8622064	عقائد خاصه شیعه 1	2	-	سیمای عقاید شیعه	آیت الله سبحانی	مشعر	فصل اول، سوم، چهارم، تمام فصل هشتم به جز مبحث رجعت، فصل دهم		
8622065	عقائد خاصه شیعه 2	2	-	سیمای عقاید شیعه	آیت الله سبحانی	مشعر	فصل پنجم، ششم، هفتم و نهم و مبحث رجعت از فصل هشتم		
8641002	فقه 1	5	-	کتاب النکاح (من الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية)	گروه علمی فقه و اصول	جامعه الزهرا سلام الله علیها	کل کتاب	-	
8741248	فقه 2 (شرح لمعه)	2	-	الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية	شهید ثانی	-	کتاب طلاق و کتاب خلع و مبارات	از بحث « والضابط أن المعتدة» تا اول الفصل الرابع (کتاب طلاق)	
7941061	فقه 3 (شرح لمعه)	2	-	الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية	شهید ثانی	-	تمام کتاب الارث به جز موارد حذفی	2- ارث اجداد ثمانیه / 2- شیوه پیدا کردن مخرج مشترک / 3- ولاء عتق / 4- من کان له رأسان و بدنان	
8741009	فقه 4 (فقه استدلالی)	4	-	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی	ایروانی	نصایح (چاپ دوم) زمستان 1400	تمام کتاب البیع		توجه: استفاده از چاپهای

توضیحات	حذفیات	محدوده درسی	ناشر	نویسنده	متن درسی	پیش نیاز	واحد	نام درس	کد درس
			دیگر، در صورتی که از نظر محتوا با چاپ معرفی شده، تطابق داشته باشد، اشکال ندارد.						
سی دی این درس بر اساس چاپ قدیم بوده لذا توضیح و تبیین قسمت هایی که در چاپ جدید اضافه شده اند به صورت مکتوب روی سایت قرار گرفته شده است.		کتاب الاجارة، الشركة، الضمان، الحوالة، الكفالة، الصلح، الوكالة، المضاربة، الجعالة، الشفعة	نصایح (چاپ دوم / زمستان 1400) توجه: استفاده از چاپهای دیگر، در صورتی که از نظر محتوا با چاپ معرفی شده، تطابق داشته باشد، اشکال ندارد.	ایروانی	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی	-	3	فقه 5 (فقه استدلالی)	8041010
سی دی این درس بر اساس چاپ قدیم بوده لذا توضیح و تبیین قسمت هایی که در چاپ جدید اضافه شده اند به صورت مکتوب روی سایت قرار گرفته شده است.		کتاب القرض، الرهن، الهیة، الودیعة، العاریة، الوصیة، الوقف	نصایح (چاپ دوم / زمستان 1400) توجه: استفاده از چاپهای دیگر، در صورتی که از نظر محتوا با چاپ معرفی شده، تطابق داشته باشد، اشکال ندارد.	ایروانی	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی	-	3	فقه 6 (فقه استدلالی)	8741103
			نصایح (چاپ دوم / زمستان 1400) توجه: استفاده از چاپهای دیگر، در صورتی که از نظر محتوا با چاپ معرفی شده، تطابق داشته باشد، اشکال ندارد.	ایروانی	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی	فقه 4	3	فقه 7 (فقه استدلالی)	9216005
درس فقه 8: سی دی این درس بر اساس		کتاب الحدود، القصاص و الدیات	نصایح (چاپ دوم / زمستان 1400) توجه: استفاده از چاپهای دیگر، در صورتی که از نظر محتوا با چاپ معرفی شده، تطابق داشته باشد، اشکال ندارد.	ایروانی	دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی	فقه 5	3	فقه 8 (فقه استدلالی)	9216006

توضیحات	حذفیات	محدوده درسی	ناشر	نویسنده	متن درسی	پیش‌نیاز	واحد	نام درس	کد درس
چاپ قدیم بوده لذا توضیح و تبیین قسمتهایی که در چاپ جدید اضافه شده اند به صورت مکتوب روی سایت قرار گرفته شده است. راهنمای سی دی این درس: از جلسه 150 تا آخر 157 : کتاب القصاص و از جلسه 174 تا 194 کتاب الحدود و الديات			زمستان 1400) توجه: استفاده از چاپهای دیگر، در صورتی که از نظر محتوا با چاپ معرفی شده، تطابق داشته باشد، اشکال ندارد.						
	از «المسألة الثالثة من مسائل النوع الاول: يحرم المعاوضة على الدم (ج 1، ص 27)» تا «الثانية: يجوز المعاوضة على كلب غير الهراش في الجملة» (ج 1، ص 51»	از اول مکاسب تا اول النوع الرابع (ج 1، تا ص 163)	چاپ کنگره	شیخ انصاری	مکاسب محرمه	فقه 6	5	فقه 9 (مکاسب محرمه)	7941083
		الف) النوع الرابع، مباحث: تدليس ماشطه، رشوه، غنا، غيبه، قمار، كذب. ب) از بتدای «النوع الخامس» تا از اول اجرت بر مستحبات و مکروهات	چاپ کنگره	شیخ انصاری	مکاسب محرمه (چاپ شش جلدی کنگره)	فقه 7	5	فقه 10 (مکاسب محرمه)	7941088
		مباحث: الف) تعريف البيع تا اول «هل المعاظة لازمة أو جائزة» (از اول جلد سوم تا ص 51) ب) از مساله «من جملة شروط متعاقدين قصدهما» (ج 3 ص 295) تا بقى الكلام فى أن الرضا المتأخر... (ج 3 ص 335) ج) از اول بيع فضولى (ج 3 ص	چاپ کنگره	شیخ انصاری	مکاسب محرمه (چاپ شش جلدی کنگره)	فقه 9	5	فقه 11	9241040

توضیحات	حذفیات	محدوده درسی	ناشر	نویسنده	متن درسی	پیش‌نیاز	واحد	نام درس	کد درس
		345) تا احتج للبطلان بالادلة الاربعة» (ج 3 ص 364)							
		از اول ج 6 بحث «الشروط التي يقع عليها العقد» تا بحث «احكام الخيار» (صفحه 109 ج 6)	چاپ کنگره	شیخ انصاری	مکاسب محرمه (چاپ شش جلدی کنگره)	فقه 9	5	فقه 12	7941095
	حذفیات: الف) فصل چهارم (از بخش دوم) گرد آوری قرینه ها، ص 108 تا ص 124. ب) فصل دوم (از بخش سوم) موانع فهم مقصود، ص 235 تا ص 255 (چکیده‌ای که در ص 124 و 255 آمده داخل در محدوده امتحانی می باشد)	تمام کتاب به جز موارد حذفی	دار الحدیث و سمت	مسعودی	کتاب روش فهم حدیث	-	2	فقه الحدیث	8960003
		تمام جزوه	-	-	جزوه منتخب از الانصاف فیما دام فیها الخلاف	-	2	فقه مقارن	9241039
		از فصل اول تا آخر فصل چهارم ص 259	سمت	ضیائی فر	کتاب فلسفه علم فقه	فقه 8	2	فلسفه فقه 1	9241037
		از فصل پنجم تا آخر ص 452	سمت	ضیائی فر	کتاب فلسفه علم فقه	فلسفه فقه 1	2	فلسفه فقه 2	9241038
		قواعد: لاضرر، لاحرج، ید	دارالفقه	ایروانی	دروس تمهیدیه فی القواعد الفقهیه	-	2	قواعد فقهی 1	8641060
		قواعد: طهارت، الزام، میسور، علی الید، غرور، اقرار، فراش	دارالفقه	ایروانی	دروس تمهیدیه فی القواعد الفقهیه	-	2	قواعد فقهی 2	8641061
	1- تمام بحث اقسام حدیث 2- از «طریقه الشیخ الاردبیلی» (اواسط فصل سوم) تا اول «الفصل الرابع: نظرات فی کتبنا الرجالیة»	از اول القسم الثانی تا آخر کتاب	دارالفقه	ایروانی	دروس تمهیدیه فی القواعد الرجالیة	-	2	کلیات علم رجال	8641055
		از ابتدای کتاب تا اول فصل هفتم	سمت	دانش پژوه	مقدمه علم حقوق	-	- 2 1	مقدمه علم حقوق	8641056

سرفصل اجمالی: استخراج مؤلف، روش تألیف و تدوین و تبیین قسمتی از متن مهم ترین کتب فقهی به ترتیب تاریخی
سرفصل تفصیلی:

1- معرفی تفصیلی برخی از مهم ترین کتاب های فقهی از جهت:

أ. معرفی مؤلف و هدف او از تدوین کتاب

ب. تعیین نوع کتاب از جهت نحوه تألیف (از جهت متن، حاشیه، شرح بودن) و نوع مباحث از جهت استدلالی، نیمه استدلالی و یا فتوایی صرف بودن

ت. تعیین میزان جامعیت کتاب از جهت پرداختن به همه مباحث و ابواب فقهی یا برخی از آنها

• کتاب های مورد نظر: المبسوط فی فقه الإمامیة، المعتمد فی شرح المختصر النافع، تذکره الفقهاء، الدروس، جامع المقاصد، مسالک الافهام، مجمع الفائدة و البرهان، حقائق الناضرة، مستند الشیعة، جواهر الکلام، مصباح الفقیه، جامع المدارک، مستمسک العروة الوثقی، کتاب البیع (امام خمینی رحمه الله)، موسوعه محقق خوئی رحمه الله، تفصیل الشریعة فی شرح تحریر الوسيلة

2- تبیین عبارت (ترجمه تحت اللفظی لازم نیست) از برخی قسمت های مشخص شده:

أ. احکام مهر:

مبسوط: از « فصل فی اعتبار مهر المثل» تا «إذا اختلف الزوج و أبو الصبیة الصغیرة تحالفا»

جامع المقاصد: از « الثالث: المهر، و هو شرط فی المتعة خاصة» تا «الرابع: الأجل، و ذكره شرط فيه»

جواهر الکلام: از « الأول: إذا ذكر المهر و الأجل صح العقد» تا «السادس لا يقع بها طلاق و تبين بانقضاء المدة»

ب. احکام رضاع

المقنعة (للشیخ المفید): باب ما یحرم النکاح من الرضاع و ما لا یحرم منه تا باب نکاح المرأة و عمتها و خالتها

غایة المراد: از « المطلب الأول فی المحرمات بالنسب و الرضاع» تا «المطلب الثاني فی باقی أسباب التحريم»

مستند الشیعة: از « الفصل الثاني فی الرضاع» تا « الشرط الثاني: أن يكون اللبن من ذات ولد»

نظام النکاح فی الشریعة الغراء: از «فی عدم شمول القاعدة للمصاهرة» تا «شرائط الرضاع»

ت. احکام النظر

تذکره الفقهاء: از « مسألة النظر اما ان يكون لحاجة او لا» تا « مسألة لا يجوز للرجل النظر الى الرجل بشهوة و ريبة

حقائق الناضرة: از « الفائدة الثامنة [فی المواضع المستثناة من حرمة النظر إلى الأجنبية» تا « تنبيهات: الأول [حكم النظر إلى نساء أهل الذمة و شعورهن»]

□ مهذب الاحكام: از «مسألة 28: يجوز لكل من الرجل و المرأة النظر إلى ما عدا العورة» تا «مسألة 33: المملوكة كالزوجة بالنسبة إلى السيد» من الرضاع
ملاحظه: یکی از اهداف این درس آشنایی دانش پژوهان با نرم افزار های رایانه ای می باشد. لذا برای این درس جزوه ای ارائه نمی شود. و دانش پژوهان باید با مراجعه به نرم
افزار جامع فقه اهل بیت 2 موارد خواسته شده را استخراج نمایند.
محدوده امتحان میان ترم: محور شماره 1 و بند الف از محوره شماره دو سرفصل تفصیلی که در بالا آمده است.